

- ✓ Opleiding en documentatie over netwerk
- ✓ SV-seminaries
- ✓ CVOS-werkgroepen
- ✓ SV-netwerkdag

Vlaanderen
is sterk in cijfers

STATISTIEK
VLAANDEREN

DAG VAN HET NETWERK STATISTIEK VLAANDEREN | 21 maart 2024

VLAAMSE
STATISTISCHE
AUTORITEIT

JAARVERSLAG 2024

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	02
1 VOORSTELLING VAN DE OPDRACHT EN WERKING VAN DE VSA	03
1.1 Opdracht van de VSA	03
1.2 De VSA en het netwerk Statistiek Vlaanderen	04
1.3 Organisatie van de VSA	05
2 ACTIVITEITEN VAN DE VSA ALS MOTOR VAN HET NETWERK	06
2.1 De VSA coördineert de werking van het SV-netwerk	06
2.2 De VSA ondersteunt de entiteiten en de werking van het SV-netwerk	09
2.3 De VSA vertegenwoordigt het SV-netwerk	12
2.4 De VSA trekt de communicatie van het SV-netwerk	15
3 ACTIVITEITEN VAN DE VSA ALS PRODUCENT VAN KWALITEITSVOLLE VLAAMSE OPENBARE STATISTIEKEN	20
3.1 Productie van VSA-statistieken	20
3.2 Professionele datacollectie, - management en -beheer	21
3.3 Innovatieve technieken en academische samenwerking	22
3.4 Ontsluiting VSA-producten	22

INLEIDING

Het voorliggende document vormt het eerste jaarverslag van de Vlaamse Statistische Autoriteit (VSA). Het heeft betrekking op het werkjaar 2024. De VSA wil met dit jaarverslag haar belangrijkste stakeholders meer inzicht geven in haar werking en activiteiten. Het gaat om de entiteiten van het netwerk Statistiek Vlaanderen, partnerorganisaties en andere actoren binnen de openbarestatistiekwereld en de brede waaier van statistiekgebruikers gaande van beleidsmakers, academici, onderzoekers en pers, tot bedrijven, organisaties en individuele burgers.

De VSA is de centrale en coördinerende dienst van het netwerk Statistiek Vlaanderen (SV-netwerk). Het SV-netwerk bestaat uit alle entiteiten van de Vlaamse overheid, de Vlaamse Gemeenschapscommissie, de Vlaamse provincies en de steden en gemeenten. De opdracht van de VSA is hierbij tweeledig. Enerzijds zorgt zij als motor van het SV-netwerk voor de coördinatie, ondersteuning en vertegenwoordiging van het netwerk en ondersteunt zij de netwerkentiteiten bij hun statistiekactiviteiten. Anderzijds is de VSA ook zelf producent van eigen kwaliteitsvolle openbare statistieken en wil zij voorop lopen binnen het SV-netwerk bij de toepassing van de kwaliteitsprincipes van de Europese praktijkcode voor openbare statistieken en de protocollen en afspraken binnen het Vlaamse openbarestatistieksysteem.

Dit jaarverslag start met een toelichting over de opdracht en werking van de VSA en over de rolverdeling tussen de VSA, het SV-netwerk en de netwerkentiteiten. Daarna volgt een voorstelling van de belangrijkste activiteiten van de VSA in 2024 als motor van het netwerk en als producent van kwaliteitsvolle openbare statistieken.

1.2 VOORSTELLING VAN DE OPDRACHT EN WERKING VAN DE VSA

1.1 Opdracht van de VSA

De VSA werd opgericht naar aanleiding van het Samenwerkingsakkoord over de inter-federalisering van het Belgische statistiekbeleid afgesloten in juli 2014. Het samenwerkingsakkoord bepaalde dat er binnen de federale staat en binnen de deelstaten een dienst moest worden aangeduid met de hoedanigheid van statistische autoriteit en dat die statistiekdienst zijn opdracht uitvoert conform de Europese statistiekverordening van 2009 en de Europese praktijkcode voor openbare statistieken zoals die werd vastgelegd door Eurostat, het statistiekbureau van de Europese Unie. Waar voorheen enkel het Nationaal Instituut voor de Statistiek (NIS), nu gekend als Statbel, bevoegd was voor het statistiekbeleid in België, werd dat vanaf 2016 helemaal anders. Op regionaal niveau werden 3 nieuwe statistische autoriteiten aangeduid, op voet van gelijkheid met Statbel. Zij werden verantwoordelijk voor het statistiekbeleid voor de regionale bevoegdheden. Op Vlaams niveau werd daarvoor een nieuwe dienst opgericht: de Vlaamse Statistische Autoriteit (VSA). In Wallonië werd het al bestaande Institut wallon de l'Evaluation, de la Prospective et de la Statistique (IWEPS) aangeduid als statistische autoriteit, in Brussel het Brusselse Instituut voor de Statistiek (BISA). Om te zorgen voor coördinatie in dit geïnterfederaliseerde openbarestatistieklandschap werd het Interfederaal Instituut voor de Statistiek (IIS) opgericht, een overlegstructuur tussen de federale en regionale statistische autoriteiten, waarin ook het Federaal Planbureau en de Nationale Bank vertegenwoordigd zijn.

Deze nieuwe context werd voor Vlaanderen verder uitgewerkt in het Decreet Vlaamse openbare statistieken van februari 2016 dat ondertussen is opgenomen in het ruimere Bestuursdecreet, Afdeling 8 – Organisatie van het statistiekbeleid van december 2018 en in het Besluit Vlaamse openbare statistieken van april 2016. Het decreet geeft nadere toelichting over de wijze waarop de Vlaamse overheid, binnen dat interfederale kader, het Vlaamse statistiekbeleid gestalte wil geven. Daarbij werd de VSA belast met de coördinatie van de ontwikkeling, productie en verspreiding van de Vlaamse openbare statistieken en de kwaliteitszorg daarvan. Het decreet geeft aan dat de VSA wetenschappelijk en professioneel onafhankelijk is. De VSA staat onder leiding van de hoofdstatisticus van de Vlaamse overheid en werd als 'satelliet' ingebed in het Departement Kanselarij en Bestuur dat in 2020 fuseerde met het Departement Buitenlandse Zaken tot het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA). Met de term 'satelliet' wordt bedoeld dat de VSA een onderdeel vormt van DKBUZA op vlak van personeel en operationeel beheer, maar tegelijk in volledige onafhankelijkheid haar inhoudelijke werking kan bepalen zoals het decreet en de internationale regelgeving voorschrijft.

1.2. De VSA en het netwerk Statistiek Vlaanderen

De decretale bepalingen over het Vlaamse openbarestatistieksysteem zijn niet alleen van toepassing op de VSA, maar op de Vlaamse openbare statistieken die ontwikkeld, geproduceerd en verspreid worden door een hele lijst van Vlaamse overheidsinstanties. Deze instanties staan vermeld in artikel III.107 van het Bestuursdecreet. Het gaat om:

- de departementen
- de intern verzelfstandigde agentschappen met en zonder rechtspersoonlijkheid
- de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen
- de Vlaamse Gemeenschapscommissie
- de gemeenten en de provincies
- de VRT
- de administratieve diensten van de Raad van het Gemeenschapsonderwijs
- het Vlaams Instituut voor Technologisch Onderzoek
- de Vlaamse Nutsregulator.

Bovenstaande entiteiten vormen samen met de VSA het netwerk Statistiek Vlaanderen (SV-netwerk). Het SV-netwerk werd officieel gelanceerd in december 2017. Daarbij werd een overkoepelende strategie 'Geloofwaardige cijfers voor een sterke democratie' afgesproken met 4 richtinggevende principes voor de werking van het SV-netwerk:

- Openbare statistieken zijn er voor iedereen.
- We leveren meer statistieken, van hoge kwaliteit en met een planmatige benadering.
- We zijn transparant en werken onafhankelijk.
- We werken innovatief en richten onze blik naar de toekomst.

Het SV-netwerk functioneert als een decentraal systeem. Dat wil zeggen dat de verschillende netwerkentiteiten zelf verantwoordelijk zijn om voor de openbare statistieken die zij produceren en ontsluiten de decretale verplichtingen na te leven. Dat houdt in dat zij de principes van de Europese praktijkcode voor openbare statistieken moeten naleven. Zij moeten daarvoor de nodige middelen, personeel en infrastructuur voorzien en een geschikte interne organisatiestructuur opzetten.

Maar tegelijk wordt er binnen dat decentrale netwerk gezorgd voor coördinatie. Dat gebeurt via het Coördinatiecomité Vlaamse Openbare Statistieken (CVOS) dat de algemene lijnen uitzet van het SV-netwerk, via de Vlaamse protocollen waarin duidelijke afspraken zijn opgenomen over hoe de Vlaamse openbare statistieken geproduceerd en gepubliceerd worden en via het Vlaams Statistisch Programma waarin wordt aangegeven waarop het SV-netwerk inzet en focust. Maar tegelijk wordt een belangrijke rol hierin vervuld door de VSA, die als centrale dienst van het SV-netwerk zorgt voor de coördinatie en ondersteuning van het netwerk en de netwerkentiteiten, en het SV-netwerk vertegenwoordigt op het interfederale en internationale niveau.

Doel van de VSA en het SV-netwerk is om in Vlaanderen een volwaardig openbarestatistiek-systeem uit te bouwen zoals dat ook elders in Europa bestaat. Daarmee wordt bedoeld dat de Vlaamse openbare statistieken van de netwerkentiteiten ontwikkeld, geproduceerd en gepubliceerd worden in overeenstemming met de principes van de Europese praktijkcode voor openbare statistieken. Dat betekent dat de Vlaamse openbare statistieken geproduceerd moeten worden op een kwaliteitsvolle, professioneel onafhankelijke en transparante manier en dat zij relevant moeten zijn voor de voorbereiding, uitvoering en opvolging van het beleid in Vlaanderen, voor alle relevante actoren in de samenleving, zowel beleidsmakers, als onderzoekers, organisaties, bedrijven en individuele burgers.

1.3. Organisatie van de VSA

De VSA wordt aangestuurd door de hoofdstatisticus van de Vlaamse overheid. De positie van Hoofdstatisticus werd van februari 2017 tot november 2022 ingevuld door Roeland Beerten, van december 2022 tot maart 2023 ad interim door Ann Carton en Jo Noppe en sinds april 2023 door Jo Noppe. In 2024 telde de VSA 37 medewerkers en was de dienst opgedeeld in 2 clusters gericht op de kerntaken van de VSA ('Ondersteuning netwerk' en 'Analyse en Ontsluiting') en 2 ondersteunende clusters ('Data en Methoden' en 'Algemene organisatie'), met volgende personeelsbezetting:

- Cluster 'Ondersteuning netwerk': een coördinator, een kwaliteitsmanager en een gebruikersmanager.
- Cluster 'Analyse en ontsluiting': 2 coördinatoren, 15 analisten en themaverantwoordelijken en een grafisch ontwerper.
- Cluster 'Data en methoden': een coördinator, een datamanager, een data-architect, 2 data-engineers, een surveyverantwoordelijke, een methodoloog, 2 datascientists, een data protection officer (DPO) en een information security officer (ISO).
- Cluster 'Algemene organisatie': de hoofdstatisticus en 2 administratieve ondersteuners.

In 2024 werkten 2 VSA-medewerkers deeltijds bij de Nationale Bank van België en het Federaal Planbureau in het kader van samenwerkingsprojecten voor de ontwikkeling van regionale openbare statistieken.

Doel van de VSA en het SV-netwerk is om in Vlaanderen een volwaardig openbarestatistieksysteem uit te bouwen zoals dat ook elders in Europa bestaat. Daarmee wordt bedoeld dat de Vlaamse openbare statistieken ontwikkeld, geproduceerd en gepubliceerd moeten worden in overeenstemming met de principes van de Europese praktijkcode voor openbare statistieken.

2.2 ACTIVITEITEN VAN DE VSA ALS MOTOR VAN HET NETWERK

In 2024 werd de VSA verder uitgebouwd als de motor van het SV-netwerk. Daarbij neemt ze meer dan voorheen een proactieve rol op. Dat betekent dat de VSA zelf initiatief neemt, eigen voorstellen doet binnen het SV-netwerk en actie onderneemt opdat die initiatieven en voorstellen worden omgezet in de praktijk.

2.1. De VSA coördineert de werking van het SV-netwerk

Organisatie CVOS

Het SV-netwerk wordt aangestuurd door het Coördinatiecomité voor Vlaamse Openbare Statistieken (CVOS). Het CVOS is samengesteld uit vertegenwoordigers van de producenten van Vlaamse openbare statistieken en wordt voorgezeten door de hoofdstatisticus. Het CVOS neemt de nodige beslissingen om de decretale opdrachten uit te voeren en zet de strategische lijnen uit van het SV-netwerk. De VSA is belast met de organisatie, voorbereiding en opvolging van het CVOS en van de CVOS-werkgroepen, en neemt het secretariaat ervan waar.

In 2024 vonden 8 CVOS-vergaderingen plaats waarvan 5 fysiek zijn doorgegaan en 3 online. Tijdens de fysieke bijeenkomsten staan inhoudelijke discussies centraal. Tijdens de online-bijeenkomsten ligt de focus eerder op informatie-uitwisseling. De besluiten van de CVOS-vergaderingen worden sinds september 2023 gepubliceerd op de [CVOS-pagina](#) op de netwerk-website van Statistiek Vlaanderen.

De inhoudelijke discussies hadden in 2024 betrekking op de voorbereidingen in het kader van de opmaak van het Vlaams Statistisch Programma 2025-2029 met in het bijzonder het afkloppen van de strategische blauwdruk voor het SV-netwerk en de VSA, de verdere uitwerking ervan in het doelstellingenkader 2025-2029 en de opmaak van de lijst van Vlaamse openbare statistieken (VSP-lijst). Daarnaast vonden discussies plaats over de prioriteiten bij de uitwerking van een VSA-dienstverleningscatalogus en de uitwerking van een foutenbeleid. Tot slot ging ook aandacht naar de voorstelling en bespreking van enkele adviezen van de Raad van Vlaamse Openbare Statistieken (RVOS), de gebruikersraad van het SV-netwerk, met name het RVOS-memorandum voor de nieuwe Vlaamse Regering en de RVOS-adviezen 'Toegang tot microdata' en 'Van data naar beleid'.

Binnen de schoot van het CVOS zijn verschillende werkgroepen actief waar medewerkers van de netwerkentiteiten informatie en kennis uitwisselen rond specifieke onderwerpen:

- In de CVOS-werkgroep 'Bevragingen' kwamen in 2024 volgende topics aan bod: voorstelling van het nieuwe online probability panel ('The Social Study') van de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) waaraan het SV-netwerk participeert, voorbereiding van de hierin opgenomen vragenmodules van het SV-netwerk en voorstelling van enkele bevragingen van netwerkentiteiten (bevraging Sportparticipatie van Sport Vlaanderen, bevragingen van het Departement Onderwijs en Vorming en de survey Gemeente-Stadsmonitor van het Agentschap Binnenlands Bestuur).
- In de CVOS-werkgroep 'Data science' werd in 2024 ingegaan op specifieke cases met onder meer risicofactoren voor transitie uit armoede (Nederlands Centraal Bureau voor de Statistiek), mogelijk gebruik van data van X (twitter) voor de productie van openbare statistieken, de jaarlijkse bodemafdekkingskaart Vlaanderen en automatische herkenning van stalgebouwen.
- De CVOS-werkgroep 'Kwaliteit' had een verkennende opstartmeeting in juni 2024.
- De werkzaamheden van de CVOS-werkgroep 'Lokale statistieken' werden begin 2024 stopgezet. Binnen het SV-netwerk werd ervoor gekozen om op vlak van lokale statistieken in de komende jaren verder te werken via afgebakende samenwerkingsprojecten te beginnen met afstemming van definities rond lokale statistieken.

Voorbereiding Vlaams Statistisch Programma 2025-2029

In 2024 heeft de VSA veel werk verricht ter voorbereiding van het nieuwe Vlaamse Statistisch Programma 2025-2029 (VSP 2025-2029) dat in de loop van 2025 aan de Vlaamse Regering zal worden voorgelegd. Dat programma is een belangrijk document voor het SV-netwerk: het zet de lijnen uit van waar we in de nieuwe legislatuur naar toe willen, waar we op zullen inzetten en hoe we dat willen doen. Volgens het Bestuursdecreet moet dat nieuwe VSP goedgekeurd worden door de nieuwe Vlaamse Regering ten laatste 10 maanden na haar aantreden. Het is de eerste keer dat er binnen het SV-netwerk gewerkt wordt met een statistisch meerjarenprogramma dat de hele legislatuur overspant.

Het VSP bestaat volgens de regelgeving uit 3 delen: een evaluatie van de verwezenlijkingen en werking van het SV-netwerk van de afgelopen jaren, een doelstellingenkader voor de komende periode en de lijst van Vlaamse openbare statistieken (VSP-lijst) waarop het SV-netwerk wil inzetten. Voor elk van de 3 onderdelen werd in 2024 een ontwerp opgesteld door de VSA.

Voor het luik rond evaluatie werd vertrokken van de doelstellingen van het VSP 2022-2024 en werd aangegeven in hoeverre de beoogde resultaten werden behaald. Het ontwerp van doelstellingenkader voor het VSP 2025-2029 werd opgemaakt op basis van de strategische blauwdruk die begin 2024 werd afgeklopt, de door de VSA gevoerde gesprekken met de netwerkleiden en de op basis van de strategische blauwdruk opgestelde adviezen van de gebruikersraad RVOS. Voor de opmaak van de VSP-lijst werden door de VSA in 2024 gesprekken gevoerd met de netwerkentiteiten. Per thema werd ter voorbereiding van die gesprekken een dossier opgesteld met daarin informatie over binnengekomen gebruikersvragen (gebaseerd op helpdeskvragen, websitebezoeken, parlementaire documenten, persartikels en posts

op sociale media), openbare statistieken van andere Belgische statistiekinstellingen en het Europese statistiekbureau Eurostat, statistieken uit beleidsmonitoren en prestatie-indicatoren in het kader van de beleids- en begrotingstoelichting (BBT). Alle verzamelde informatie werd samengebracht in een ontwerp VSP-lijst. Van de 378 Vlaamse openbare statistieken die op de VSP-lijst stonden in het vorige VSP 2022-2024 worden er in de nieuwe ontwerp VSP-lijst 350 behouden en aangevuld met 183 nieuwe Vlaamse openbare statistieken die in de komende jaren ontwikkeld en/of ontsloten zullen worden. Daarmee komt het totaal van Vlaamse openbare statistieken in het nieuwe VSP 2025-2029 op 533.

Uitwerking kwaliteitsstandaarden

De VSA is decretaal verantwoordelijk voor de coördinatie en opvolging van het kwaliteitsbeleid binnen het SV-netwerk. In 2024 werd door de VSA ingezet op de uitwerking van 2 kwaliteitsstandaarden. In eerste instantie werd er gefocust op de opmaak en ontsluiting van een betere documentatie van de Vlaamse openbare statistieken via een sjabloon voor de rapportering van metadata, gebaseerd op de Single Integrated Metadata Structure (SIMS) van Eurostat. Daarnaast werd een nota 'foutenbeleid' uitgewerkt, met de te volgen procedure in het geval er fouten opgemerkt worden in de publicaties van de Vlaamse openbare statistieken op de netwerkwebsite van Statistiek Vlaanderen. De nota 'foutenbeleid' werd gepubliceerd op de [kwaliteitspagina](#) van de SV-website.

Ondersteuning werking RVOS

Binnen het SV-netwerk gebeurt het overleg met de statistiekgebruikers in de eerste plaats via de Raad voor Vlaamse openbare statistieken (RVOS). De leden van deze gebruikersraad vertegenwoordigen de departementen en agentschappen van de Vlaamse overheid, de lokale besturen (provincies, steden en gemeenten), de Vlaamse Gemeenschapscommissie, de sociale partners, de middenveldorganisaties en de academische wereld. De Raad geeft advies over het statistisch programma van Statistiek Vlaanderen, inclusief het kwaliteitsbeleid. De VSA organiseert en ondersteunt de bijeenkomsten van de RVOS en de RVOS-werkgroepen, en neemt het secretariaat ervan waar.

In 2024 heeft de VSA veel werk verricht ter voorbereiding van het nieuwe Vlaamse Statistisch Programma 2025-2029 dat in de loop van 2025 aan de Vlaamse Regering zal worden voorgelegd. Dat programma is een belangrijk document voor het SV-netwerk: het zet de lijnen uit van waar we in de nieuwe legislatuur naar toe willen, waar we op zullen inzetten en hoe we dat willen doen.

In 2024 vonden 3 fysieke RVOS-vergaderingen plaats. De besluiten van de RVOS-vergaderingen worden gepubliceerd op de [RVOS-pagina](#) op de netwerkwebsite van Statistiek Vlaanderen. De RVOS gaf in het voorjaar van 2024 een advies op de strategische blauwdruk van het netwerk en zorgde voor input voor nieuwe beleidsdomeinoverschrijdende statistieken die opgenomen werden in het VSP 2025-2029. Door de RVOS werd in 2024 ook een memorandum voor de nieuwe Vlaamse Regering opgesteld. Ten slotte stelden ook de RVOS-werkgroep 'Microdata' en de RVOS-werkgroep 'Van data naar beleid' een specifiek advies op.

2.2. De VSA ondersteunt de entiteiten en de werking van het SV-netwerk

VSA-dienstverlening aan netwerkentiteiten

De VSA voert verschillende diensten uit voor de netwerkentiteiten. In 2024 gebeurde dat vooral op ad hoc-basis. Voor de uitbouw van een meer gestructureerd dienstverleningsaanbod vanuit de VSA werd eind 2024 een netwerkmanager aangeworven.

In 2024 werd door de VSA dienstverlening uitgevoerd voor de netwerkentiteiten met betrekking tot volgende topics:

- Dataleveringen en –koppelingen als TTP: de VSA heeft decretaal de bevoegdheid om op te treden als vertrouwde derde partij (Trusted Third Party of TTP). Dat houdt in dat zij als onafhankelijke partij ondersteuning biedt bij de uitwisseling van privacy-gevoelige informatie tussen partijen en daarbij gegevens anonimiseert of pseudonimiseert opdat deze voor statistische of wetenschappelijke doeleinden ter beschikking gesteld kunnen worden. Concreet vervult de VSA de rol van TTP op 2 verschillende manieren. De VSA treedt vooreerst voor netwerkentiteiten op als doorgeefluik van Rijksregistergegevens in het kader van bevragingen. Dat gebeurde in 2024 voor de bevraging Sportparticipatie van Sport Vlaanderen en het Onderzoek Verplaatsingsgedrag van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken. Daarnaast verrijkt de VSA gegevens voor netwerkentiteiten door gegevens uit verschillende data banken te koppelen. In 2024 koppelde de VSA op vraag van het Departement Omgeving ruimtelijke indicatoren aan de gegevens van de survey Gemeente-Stadsmonitor van het Agentschap Binnenlands Bestuur.
- Datascience: er waren samenwerkingsprojecten van de VSA met Sport Vlaanderen over het gebruik van strava-data en met Toerisme Vlaanderen over data over informele logies.
- Dataleveringen aan SV-entiteiten: in het kader van het samenwerkingsakkoord tussen de VSA en het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) leverde de VSA de registerdata voor ruim 180 indicatoren aan voor de Gemeente-Stadsmonitor.

- ‘The Social Study’: de VSA begeleidde de SV-entiteiten bij het voorbereiden van een eerste vragenmodule voor het nieuwe online probability panel (‘The Social Study’) van de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) waaraan het SV-netwerk participeert. In december 2024 werd de eerste module met als thema’s ‘Ervaringen met/opvattingen over Brussel’ (ABB), ‘Bevraging handicap/beperking’ (VAPH) en ‘Meting subjectief welzijn’ (VSA) gelanceerd.
- Dataleveringen aan internationale instellingen: de VSA leverde en coördineerde de dataleveringen voor onder meer de ‘Urban Audit’ van Eurostat, de ‘Regional questionnaire’ van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) en toerismecijfers van de Wereldorganisatie voor Toerisme (UNWTO).

Samenwerkingsprojecten binnen SV-netwerk

De VSA stimuleert en ondersteunt de opstart en uitrol van samenwerkingsprojecten waarbij 2 of meer entiteiten van het SV-netwerk gedeelde uitdagingen op vlak van statistiekproductie of -ontsluiting aanpakken. In 2024 gebeurde dat voor projecten rond economische statistieken en ecosysteemrekeningen.

In het kader van het project rond economische statistieken werd door de VSA een gezamenlijke sharepointomgeving uitgebouwd waar verschillende netwerkentiteiten (Departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie (WEWIS), Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO), Departement Financiën en Begroting, Flanders Investment & Trade (FIT) en Team Algemeen Regeringsbeleid van DKBZA) kennis en expertise delen over nieuwe ontwikkelingen en gezamenlijke uitdagingen op het vlak van economische statistieken.

Wat het project rond ecosysteemrekeningen betreft, werd een expertennetwerk opgericht door het Departement Omgeving en de VSA. Dit netwerk zal een belangrijke rol spelen in de samenwerking en afstemming tussen verschillende werkgroepen die zullen zorgen voor aanlevering van de nieuwe Belgische milieurekeningen aan Europa. Het Instituut voor Natuur en Bosonderzoek (INBO) is in dit kader in overleg met het Agentschap Natuur en Bos (ANB) en andere beleidsentiteiten aan een nieuw project begonnen om biodiversiteitsdata voor een ‘ecosystem extent account’ en een ‘ecosystem condition account’ samen te brengen en te valideren.

Uitbouw SV-netwerk tot lerend netwerk

De VSA trekt de uitbouw van het SV-netwerk tot ‘lerend netwerk’ waarin expertise, kennis en goede praktijken gedeeld worden tussen de netwerkentiteiten onderling. Daarbij zorgt de VSA voor de nodige opleiding en documentatie over de opdracht, werking en organisatie van het netwerk en de geldende standaarden, richtlijnen en afspraken.

Kennisdeling binnen het SV-netwerk gebeurde in 2024 vooreerst via de CVOS-werkgroepen ‘Bevragingen’, ‘Data science’ en ‘Lokale statistieken’ (zie boven).

Daarnaast werden in 2024 door de VSA 2 fysieke SV-seminaries en 1 online SV-webinar georganiseerd. Op het eerste SV-seminarie met ruim 100 deelnemers werden de resultaten van de nieuwe Vlaamse gemeentelijke demografische vooruitzichten voorgesteld. Op het tweede SV-seminarie werd voor 30 aanwezigen het academisch onderzoek voorgesteld dat vanuit de Vlaamse universiteiten in samenwerking met het SV-netwerk werd gevoerd in 2023-2024. In oktober 2024 werd voor de netwerkleden een online SV-webinar georganiseerd over het Vlaamse statistieklandschap en de werking van Statistiek Vlaanderen. Iets meer dan 50 personen namen aan het webinar deel.

In maart 2024 werd ook de eerste Dag van het netwerk Statistiek Vlaanderen georganiseerd. Op de netwerkdag werd een stand van zaken opgemaakt van het SV-netwerk en werden de activiteiten, expertise en goede praktijken van en binnen het netwerk in beeld gebracht, zowel voor de leden van het netwerk zelf als voor externen. Er werden op de netwerkdag 40 presentaties gegeven door collega's van de netwerkentiteiten, de Nationale Bank van België, het Federaal Planbureau, Statbel, IWEPS, BISA, het Nederlandse CBS, academici en journalisten. Meer dan 270 mensen van binnen en buiten het SV-netwerk namen deel aan de netwerkdag.

**Dag van het netwerk
Statistiek Vlaanderen**
21 maart 2024

De presentaties van de SV-seminaries en van de netwerkdag zijn terug te vinden op de [evenementenpagina](#) van de netwerkwebsite van Statistiek Vlaanderen.

In 2024 werd door de VSA via het opleidingsaanbod van het Agentschap voor Overheidspersoneel een basiscursus statistiek en een vervolgcursus multivariate statistiek gegeven voor medewerkers van de Vlaamse overheid met respectievelijk 9 en 5 deelnemers.

Ten slotte werd door de VSA met medewerking van een aantal netwerkentiteiten een nieuwe promofilm over het SV-netwerk gemaakt en gelanceerd via de SV-mediakanalen. De promofilm is beschikbaar in een lange, een korte en een Engelstalige versie op de [over ons-pagina](#) van de netwerkwebsite van Statistiek Vlaanderen en werd eind 2024 al 350 keer bekeken.

Netwerknieuwsbrief

De VSA zorgde in 2024 voor 5 edities van de netwerknieuwsbrief, gericht op de medewerkers van de entiteiten van het SV-netwerk. Daarin wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste afspraken en lopende projecten binnen het netwerk en het ruimere openbarestatistiek-landschap. Er verschenen in 2024 33 artikels in de netwerknieuwsbrief, waarvan de meeste door VSA geschreven werden, naast 2 artikels van de VDAB en 1 van het Departement Omgeving. Eind 2024 waren 318 personen geabonneerd op de netwerknieuwsbrief. Medewerkers van de SV-entiteiten kunnen zich inschrijven op de netwerknieuwsbrief via de [nieuwsbriefpagina](#) van de netwerkwebsite van Statistiek Vlaanderen.

2.3. De VSA vertegenwoordigt het SV-netwerk

Binnen de Vlaamse overheid

De VSA vertegenwoordigt het SV-netwerk binnen de Vlaamse overheid, in werk- en stuurgroepen, tegenover de leidend ambtenaren en het Voorzitterscollege (VOCO) en tegenover het politieke niveau. Daarbij wordt prioritair ingezet op het verder verankeren van de principes van de Europese praktijkcode, de Vlaamse protocollen en afspraken binnen het Vlaamse openbarestatistieksysteem.

Eind 2024 werden voorbereidingen getroffen om in de eerste maanden van 2025 een ronde te doen langs de nieuwe ministeriële kabinetten en parlementaire fracties zoals dat ook bij het begin van de vorige legislatuur gebeurde. Bedoeling is om de werking van het SV-netwerk voor te stellen, evenals de geldende afspraken en de algemene lijnen van het nieuwe VSP 2025-2029.

In de loop van 2024 werd verschillende keren overlegd met vertegenwoordigers van het Departement Financiën en Begroting en het Agentschap Digitaal Vlaanderen om te zorgen voor de nodige afstemming en samenwerking tussen verschillende VO-brede initiatieven gericht op kwaliteitsvolle data en indicatoren voor beleids- en begrotingsopvolging, met name de Vlaamse openbare statistieken, de Vlaamse datastrategie en de BBT-prestatie-indicatoren.

De collega's van de VSA namen ook deel aan heel wat stuur- en werkgroepen binnen de Vlaamse overheid, zoals onder andere de begeleidingsgroep 'monitor groene economie' van het Departement Omgeving, de stuurgroep 'lokale vrijetijdsmonitor' van het Departement Cultuur, Jeugd en Media, de werkgroep 'diversiteit' van het Agentschap Binnenlands Bestuur, de werkgroep 'data' van het Agentschap Digitaal Vlaanderen, de stuurgroep 'loopbaanpeiling' van de VDAB en de stuurgroep van het Expertisecentrum ECOOM/Store.

Interfederaal en internationaal

De VSA vertegenwoordigt het SV-netwerk op interfederaal en internationaal niveau, onder meer in het Interfederaal Instituut voor de Statistiek (IIS), in het Instituut voor Nationale Rekeningen (INR), in contacten met de andere IIS-partners, het Europese statistiekbureau Eurostat, de statistische instituten in andere EU-landen, de OESO en in het Europees Statistisch Systeem. In de netwerknieuwsbrief wordt door de VSA telkens teruggekoppeld naar de SV-entiteiten over de statistiekontwikkelingen op het interfederale en internationale niveau.

De Raad van Bestuur van het IIS kwam in 2024 3 keer samen. De werkzaamheden van de Raad worden ondersteund door 4 werkgroepen waarin de VSA telkens vertegenwoordigd is: de werkgroep 'Functionarissen voor gegevensbescherming', de werkgroep 'Internationale positionering van het IIS', de werkgroep 'Programma van statistisch werk' en de werkgroep 'Indicatoren voor de Sustainable Development Goals'.

In 2024 werkte de VSA in samenwerking met de entiteiten van het SV-netwerk binnen het IIS mee aan 14 samenwerkingsprojecten. In volgende 4 samenwerkingsprojecten nam VSA zelf de trekkersrol op:

- Haalbaarheidsstudie over de aanlevering van openbare jaarstatistieken reizigers- en goederenvervoer per spoor
- Uitgaven en ontvangsten voor de politiezones en hulpverleningszones
- DESI-index op regionaal niveau
- Ontwikkeling en harmonisering van bodemgerelateerde statistieken conform het SOIL STAT-initiatief.

In de andere samenwerkingsprojecten was VSA geen trekker, maar actieve deelnemer. Het gaat om projecten over mobiliteitsdata, statistieken over het wegverkeer, de werkgroep demografie, het ontwikkelen van tewerkstellingsstatistieken op niveau van de statistische sectoren, statistieken over actieve ondernemingen naar grootteorde, de verbetering van de kwaliteit van de BTW-statistieken, het opsporen van de arbeidsbehoeften van ondernemingen met beroepen met een schaarste op de arbeidsmarkt, statistieken over informele accommodaties, de census woningen (implementatie) en de analyse van de structuur van grote ondernemingsgroepen.

Er werden in 2024 vanuit het SV-netwerk ook 4 nieuwe aanvragen voor IIS-samenwerkingsprojecten ingediend. Eén vraag kon onmiddellijk beantwoord worden door Statbel en voor 3 andere werd een samenwerkingsproject uitgewerkt: statistieken over erfenissen en geregistreerde schenkingen, dataverzameling van statistieken over hout en statistiekontwikkeling op basis van de huurcontractendatabank.

De VSA nam namens het SV-netwerk in 2024 ook deel aan de Raad van Bestuur en het 'Wetenschappelijk comité voor de Nationale rekening' van het Instituut voor Nationale Rekeningen (INR).

Daarnaast vertegenwoordigt de VSA de Vlaamse overheid in de Hoge Raad voor de Statistiek (HRS) en nam het in 2024 actief deel aan de HRS-werkgroepen over de Survey on Income and Living Conditions (EU-SILC), de herziening van de NACE-nomenclatuur en de digitalisering van sterftecertificaten.

De VSA nam in 2024 ook deel aan tal van stuur- en werkgroepen op interfederaal en internationaal niveau, zoals onder andere de gebruikersgroep 'Energiedata uit EU-SILC en Huishoudbudgetsurvey' van Statbel, de werkgroep 'Statistieken' opgericht in het kader van de Interministeriële Conferentie Handicap van de FOD Sociale Zekerheid, de gebruikersgroep van het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming van de Kruispuntbank Sociale Zekerheid en de Eurostat-werkgroepen over culturele statistieken en toerismestatistieken.

In 2024 nam de VSA ten slotte deel aan de bijeenkomst van het Europees Statistisch Systeem (ESSC) in februari, het Eurostat slot event over de 3de ronde van de peer reviews in mei en aan de jaarlijkse DGINS-conferentie van leidend ambtenaren van de nationale statistiekinstellingen en de aansluitende bijeenkomst van het ESSC in oktober.

2.4. De VSA trekt de communicatie van het SV-netwerk

Beheer netwerkwebsite Statistiek Vlaanderen

De VSA is verantwoordelijk voor de algemene communicatie van het SV-netwerk. Dat vertaalt zich op de eerste plaats in het feit dat de VSA het beheer opneemt van de netwerkwebsite van Statistiek Vlaanderen. In 2024 werden 353 Vlaamse openbare statistieken ontsloten via cijferpagina's op de netwerkwebsite. De Vlaamse openbare statistieken worden gelijktijdig gepubliceerd op de cijferwebsite van de verantwoordelijke netwerkentiteit zelf en op de netwerkwebsite van Statistiek Vlaanderen. De VSA is verantwoordelijk voor de publicatie van de openbare statistieken op de netwerkwebsite. Van de 353 Vlaamse openbare statistieken op de netwerkwebsite kregen er 298 een update in 2024. 37 statistieken werden door de VSA vertaald in het Engels en ontsloten op de Engelstalige versie van de netwerkwebsite. De cijferpagina's van de Vlaamse openbare statistieken op de netwerkwebsite zijn gericht op een breed publiek en beschrijven op een toegankelijke manier de belangrijkste trends en aspecten van de Vlaamse openbare statistieken.

Daarnaast publiceert de VSA in overleg met de entiteiten van het SV-netwerk ook jaarlijks de brochure 'Vlaanderen in cijfers', die aan de hand van een brede set van Vlaamse openbare statistieken een kernachtig beeld geeft van Vlaanderen. De brochure werd in 2024 op de netwerkwebsite ruim 2.000 keer aangeklikt. De Engelstalige versie 'Flanders in Figures' werd ruim 250 keer aangeklikt.

Verder is de VSA verantwoordelijk voor een aantal dashboards op de SV-website die per groot thema (bevolking, samenleving, economie en ondernemingen, ruimte en leefomgeving, overheid en bestuur) een aantal openbare statistieken weergeven en zo op een snelle en eenvoudige manier inzicht geven in de evolutie van de belangrijkste kerncijfers over Vlaanderen. Het dashboard 'Vlaanderen Vergelijken' maakt voor een aantal belangrijke kerncijfers de vergelijking van de situatie van het Vlaamse Gewest met vergelijkbare EU-regio's. De dashboards werden in 2024 doorlopend geactualiseerd door de VSA.

De netwerkwebsite van Statistiek Vlaanderen telde in 2024 in totaal 228.663 bezoekers (IP-adressen). Zij waren samen goed voor 328.312 sessies en 504.953 paginaweergaven. 63% van de bezoekers bezocht de website via een laptop, 36% via smartphone en 1% via tablet. 61% van de bezoekers kwam op de netwerkwebsite terecht door gebruik te maken van een zoekrobot, 33% via een rechtstreekse url, 4% via een andere website en 1% via de SV-nieuwsbrief of sociale media.

De meest bezochte pagina's op de netwerkwebsite waren in 2024 de homepage en de pagina's met de Vlaamse openbare statistieken over bouwgronden en persoonlijk inkomen (zie tabel 1).

Tabel 1. Top 10 van meest bezochte pagina's op de netwerkwebsite van Statistiek Vlaanderen in 2024

PAGINA	AANTAL PAGINAWEEERGAVEN
Homepage	35.629
Statistiek bouwgronden	28.176
Statistiek persoonlijk inkomen	22.321
Statistiek bevolking naar leeftijd en geslacht	15.323
Themapagina bevolking en samenleving	14.825
Interne zoekpagina	11.311
Statistiek bevolking naar nationaliteit	8.711
Statistiek huishoudinkomen	7.793
Themagpagina bevolking	7.657
Statistiek woningprijs	7.550

In 2024 werden 353 Vlaamse openbare statistieken ontsloten via cijferpagina's op de netwerkwebsite van Statistiek Vlaanderen. De Vlaamse openbare statistieken worden gelijktijdig gepubliceerd op de cijferwebsite van de verantwoordelijke netwerkentiteit zelf en op de netwerkwebsite van Statistiek Vlaanderen. De VSA is verantwoordelijk voor de publicatie van de openbare statistieken op de netwerkwebsite. Van de 353 Vlaamse openbare statistieken op de netwerkwebsite kregen er 298 een update in 2024.

Sociale media

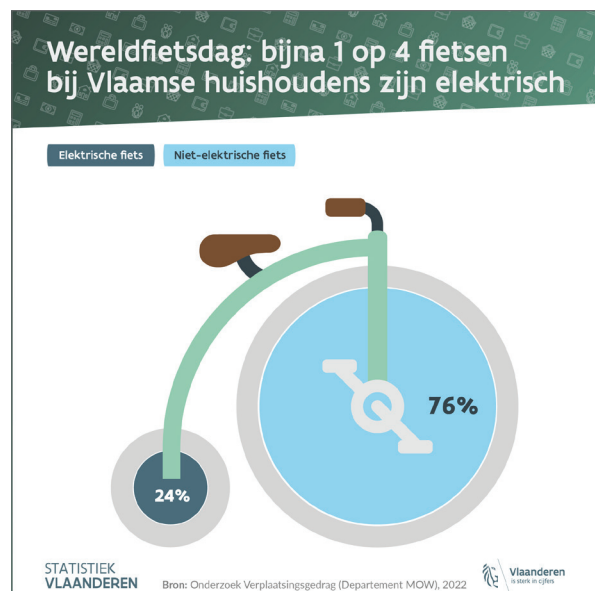
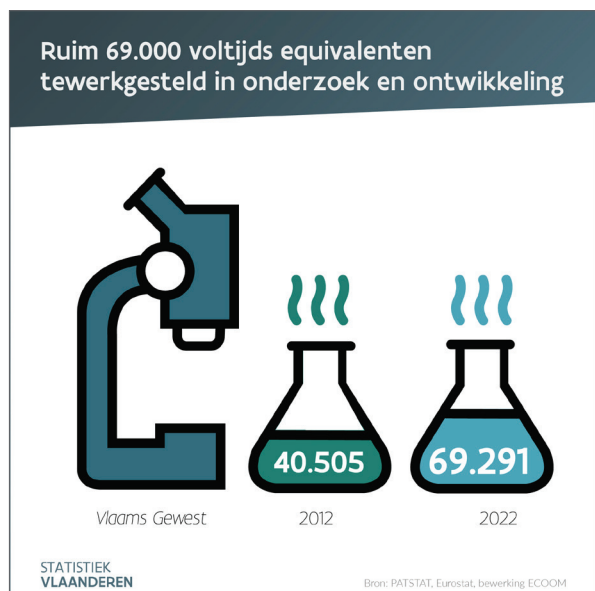
De VSA beheert ook de sociale media-kanalen van Statistiek Vlaanderen op [Facebook](#), [X \(twitter\)](#) en [LinkedIn](#). Op deze kanalen post de VSA berichten over het netwerk Statistiek Vlaanderen, activiteiten van het netwerk, updates van Vlaamse openbare statistieken en vacatures. In 2024 werden 291 berichten geplaatst op Facebook, 53 op LinkedIn en 305 op X (twitter). Het aantal berichten is vergelijkbaar met 2023. Wat het aantal volgers betreft, is er wel een sterke stijging te zien ten opzichte van 2023, vooral bij LinkedIn.

Tabel 2. Aantal berichten en volgers op de verschillende sociale mediakanalen van het netwerk Statistiek Vlaanderen in 2024

	FACEBOOK		LINKEDIN		X(TWITTER)	
	Berichten	Volgers	Berichten	Volgers	Berichten	Volgers
2022	290	447	42	368	314	1.106
2023	306	557	29	533	303	1.151
2023	291	654	53	859	305	1.141

Op facebook en LinkedIn zorgde in 2024 het bericht over de eerste Dag van het netwerk Statistiek Vlaanderen voor de meeste interactie. Op X (twitter) was dat het bericht over de update van de Vlaamse openbare statistiek over bevolking naar onderwijsniveau.

In 2024 werden door de VSA 12 infographics ontworpen en gepubliceerd op de sociale media-kanalen van Statistiek Vlaanderen. Met de infographics wil de VSA de Vlaamse openbare statistieken op een laagdrempelige manier bekend maken bij een breed publiek. Er werden infographics opgemaakt naar aanleiding van Nieuwjaar, Valentijn, dag van de zorg, museumweek, Europadag, dag van de vrijwilliger, werelddag zonder tabak, dag van het openbaar ambt, wereldfietsdag, de update van de statistiek ondernemingen, dag van de uitvinder en de ouderenweek.

Algemene nieuwsbrief Statistiek Vlaanderen

In 2024 verzorgde de VSA 12 edities van de algemene nieuwsbrief van Statistiek Vlaanderen. Die geeft aan geïnteresseerde statistiekgebruikers maandelijks een overzicht van alle openbare statistieken en rapporten die door het SV-netwerk tijdens de voorbije weken gepubliceerd werden en van de geplande evenementen in de komende maanden. Eind december 2024 telde de nieuwsbrief 2.107 abonnees. Dat is een beperkte stijging ten opzichte van 2023 (2.020 abonnees), maar een duidelijke toename ten opzichte van de voorgaande jaren (zie tabel 3). Geïnteresseerden kunnen zich inschrijven op de algemene nieuwsbrief via de nieuwsbriefpagina van de netwerkwebsite van Statistiek Vlaanderen.

Tabel 3: Aantal abonnees op de algemene nieuwsbrief van het netwerk Statistiek Vlaanderen, 2019-2024

AANTAL IN DECEMBER VAN HET JAAR	
2019	303
2020	587
2021	1.439
2022	1.855
2023	2.020
2024	2.107

Beantwoorden van vragen van statistiekgebruikers

De VSA ontving in 2024 613 vragen van gebruikers, via het [helpdeskformulier](#) op de netwerkwebsite of rechtstreeks via mail bij de VSA-medewerkers. Daarvan werd 97% beantwoord binnen de 48 uur. De meeste vragen (60%) komen van professionele gebruikers. Daarnaast komt 25% van de vragen van particulieren en 13% van studenten. Ruim 1 op de 5 vragen had betrekking op het thema bevolking, maar ook bouwen en wonen, mobiliteit en onderwijs zijn populaire thema's bij de gebruikersvragen.

Perscontacten en -covering

De VSA communiceert namens het SV-netwerk op een laagdrempelige, toegankelijke en hedendaagse manier over de openbare statistieken en aanverwante producten, in overeenstemming met de internationale regelgeving inzake de publicatie van openbare statistieken. De pers wordt daarbij als een belangrijke intermediaire partner naar het brede publiek beschouwd.

Elke maandagochtend kondigt de VSA bij Belga de aankomende updates van de Vlaamse openbare statistieken voor de komende week aan. Sinds maart 2024 neemt Belga deze updates op in hun open kalender, die door alle journalisten kan ingekeken worden. Dat leverde een stijging op in het aantal vermeldingen van Statistiek Vlaanderen in de pers, zowel in artikels die in papieren kranten en tijdschriften verschenen als in online artikels.

In 2024 werden voor het eerst ook vermeldingen op radio en TV geteld. Op de radio waren er de meeste vermeldingen in de nieuwsberichten op Radio Nostalgie (27 keer) en op de openbare zenders (Radio 1 en Klara elk ongeveer 20 keer). Op televisie waren er enkele berichten in het VRT-Journaal en VTM-journaal, en telkens 1 op Ketnet, Kanaal Z en op enkele regionale zenders.

De papieren kranten met de meeste vermeldingen in 2024 waren het Laatste Nieuws (34) en De Morgen (20), maar ook in De Standaard, Het Nieuwsblad, De Gazet van Antwerpen en het Belang van Limburg werd in minstens 10 artikels verwezen naar Statistiek Vlaanderen. Online waren er de meeste vermeldingen in artikels van Belga zelf, maar ook in de Gazet Van Antwerpen (56), Het Nieuwsblad (43) en Het Laatste Nieuws (42) verschenen heel wat artikels waarin Statistiek Vlaanderen werd vermeld. Opvallend is verder dat Het Laatste Nieuws online ook 5 keer hetzelfde artikel maakte met specifieke cijfers per gemeente voor alle 300 gemeenten van het Vlaamse Gewest. Dat gebeurde naar aanleiding van de updates van de Vlaamse openbare statistieken over de demografische vooruitzichten, enkelbanden, de veestapel, bouwvergunningen en verhuisbewegingen.

Tabel 4. Aantal artikels of berichten in de media met vermelding van Statistiek Vlaanderen, 2022-2024

	PAPIEREN KRANTEN OF TIJDSCHRIFTEN	KRANTEN EN TIJDSCHRIFTEN ONLINE (incl. belga)	TOTAAL ARTIKELS KRANTEN EN TIJDSCHRIFTEN	RADIO EN TV
2022	85	295	380	Niet gemeten
2023	103	373	476	Niet gemeten
2023	114	398 (1.898*)	512	110

* In Het Laatste Nieuws verschenen in 2024 voor alle 300 gemeenten van het Vlaamse Gewest 5 artikels met specifieke cijfers per gemeente over verschillende Vlaamse openbare statistieken (vooruitzichten, enkelbanden, veestapel, bouwvergunningen en verhuisbewegingen). Dat geeft 1.500 'extra' artikels.

Om de kabinetten van de Vlaamse ministers de kans te geven om zich degelijk voor te bereiden op vragen van externen (waaronder de pers) naar aanleiding van updates van Vlaamse openbare statistieken wordt aan hen 24 uur voorafgaand aan de publicatie van de openbare statistieken en onder embargo voorafgaande toegang gegeven tot de teksten en cijfers die gepubliceerd zullen worden. Dat systeem van voorafgaande toegang wordt voor het SV-netwerk gecoördineerd door de VSA en is in lijn met de bepalingen hierover in de Europese praktijkcode voor openbare statistieken.

3.2 ACTIVITEITEN VAN DE VSA ALS PRODUCENT VAN KWALITEITSVOLLE VLAAMSE OPENBARE STATISTIEKEN

De VSA neemt niet alleen een belangrijke taak op als motor van het SV-netwerk, maar is daarnaast ook zelf producent van Vlaamse openbare statistieken. Daarbij wil zij voorop lopen binnen het SV-netwerk bij de toepassing van de kwaliteitsprincipes van de Europese praktijkcode voor openbare statistieken en de protocollen en afspraken binnen het Vlaamse openbare-statistieksysteem.

3.1. Productie van VSA-statistieken

In 2024 werd op vlak van productie van eigen Vlaamse openbare statistieken door de VSA vooral ingezet op demografische statistieken, economische statistieken en statistieken op basis van de door de VSA gecoördineerde SV-bevraging.

Op vlak van demografie werd in mei 2024 door de VSA een nieuwe editie van de driejaarlijkse Vlaamse gemeentelijke demografische vooruitzichten gepubliceerd. Daarnaast werden ook bijkomende analyses gedaan op de demografische Demobel-data van Statbel.

Op economisch vlak werd in samenwerking met het Federaal Planbureau verder ingezet op de regionale economische vooruitzichten (Hermreg) en in samenwerking met de Nationale Bank van België op de regionale verdeling van de uitvoerstatistieken. In 2024 voerde de VSA ook analyses uit voor de Vlaamse Satellietrekening Toerisme (TSA).

De SV-bevraging (Statistiek Vlaanderen-bevraging) wordt verschillende keren per jaar afgenomen bij een staal van 6.000 inwoners van het Vlaamse Gewest van 18 jaar en ouder en wordt door de VSA gebruikt als bron voor een aantal Vlaamse openbare statistieken. Het gaat om een toevalssteekproef op basis van het Rijksregister. Respondenten kunnen de vragenlijst op verschillende manieren invullen ('mixed mode design'). Aan de geselecteerde personen wordt eerst per brief gevraagd om de vragenlijst online in te vullen via de smartphone, tablet, laptop of desktop. De vragenlijst wordt opgesteld volgens het 'mobile first'-principe, dus zo ontworpen om gemakkelijk in te vullen met een smartphone. Wie niet online deelneemt, krijgt op een later tijdstip een papieren vragenlijst opgestuurd. Dit zorgt ervoor dat ook personen die geen of onvoldoende toegang hebben tot digitale middelen kunnen deelnemen.

De SV-bevraging wordt telkens volledig opgezet en opgevolgd door de VSA. De uitvoering van het veldwerk gebeurt door een extern veldwerkbureau, onder toezicht van de VSA. In 2024 werden 3 edities van de SV-bevraging georganiseerd. De editie van het voorjaar (netto respons van 35%) bevatte vragen over volgende thema's: sociale contacten, informele zorg, veiligheidsgevoel, imago van overheden, tevredenheid met beleid, tevredenheid met informatie en communicatie, vertrouwen in de overheid en vertrouwen in de medemens. In de 2 edities van het najaar van 2024 werd ingegaan op volgende thema's: participatie in het verenigingsleven, vrijwilligerswerk, cultuurparticipatie, sportparticipatie, algemene levenstevredenheid, media-bezit, mediagebruik, gebruik internettoepassingen, nieuwsgebruik, vertrouwen in de media, politieke participatie, vertrouwen in instellingen en tevredenheid met voorzieningen. De 2 edities van het najaar kenden een netto respons van respectievelijk 31% en 32%.

Ten slotte voerde de VSA in het kader van de productie van Vlaamse openbare statistieken in 2024 ook analyses uit op microdatabestanden van derden zoals de EU-SILC-enquête en de ICT-enquête van Statbel.

3.2. **Professionele datacollectie, -management en -beheer**

De VSA maakte in 2024 verder werk van professionele datacollectie, -management en -beheer, onder meer via de uitbouw van een performant ICT-platform voor gestructureerde, gestandaardiseerde en gecentraliseerde dataproductie en -ontsluiting, in overeenstemming met de GDPR-regelgeving en wetgeving op vlak van het statistisch geheim.

De VSA heeft in dat kader eind 2023 beslist om het lopende project voor de uitbouw van een overkoepelend SAS Viya statistisch datawarehouse wegens aanhoudende technische en operationele problemen definitief stop te zetten. In de plaats daarvan werd er in 2024 voor gekozen om de uitbouw van een performante dataverwerkingsomgeving in te bedden in een ruimer transitietraject om de bestaande dataverzamelings-, dataverwerkings- en data-ontsluitingsprocessen van de VSA stap voor stap verder te professionaliseren en af te stemmen op de principes van de Europese praktijkcode voor openbare statistieken. Doelstellingen van het VSA-transitietraject zijn:

- Degelijk documenteren van de dataverzamelings- en verwerkingsprocessen
- Werken met een gestandaardiseerd en gedeeld datamodel en scripting (codes)
- Opzetten van een beveiligde en gecentraliseerde dataverwerkingsomgeving
- Verder uitbouwen van een degelijk data-ontsluitingssysteem om toegankelijkheid en duidelijkheid van data te garanderen
- Bundelen van de bestaande activiteiten binnen de VSA rond onderzoek en innovatie.

De VSA heeft in 2024 op dit vlak een algemene visie uitgewerkt en afgeklopt en zal die in de komende jaren intern implementeren. De visie bouwt verder op de afspraken en principes opgenomen in de algemene datastrategie van de Vlaamse overheid. In 2024 werd tegelijk binnen de VSA gestart met een pilootproject gericht op het beter documenteren en centraliseren van de dataprocessen, het uitwerken van een VSA-datamodel en het veralgemeend werken met scripting (code). Wat de uitbouw van een performante dataverwerkingsomgeving betreft,

werd eind 2024 een begeleidingstraject door het Agentschap Digitaal Vlaanderen opgestart. Op vlak van gegevensbeveiliging werd begin 2024 een Information Security Officer (ISO) aangesteld bij de VSA die een algemeen informatieveiligheidsplan zal uitwerken voor het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken, waar de VSA deel van uitmaakt.

3.3. Innovatieve technieken en academische samenwerking

Bij de ontwikkeling van nieuwe statistieken zet de VSA vooral in op beleidsdomeinoverschrijdende of transversale thema's die niet door andere entiteiten binnen het netwerk worden opgenomen. De VSA maakt daarbij gebruik van innovatieve technieken zoals microsimulatie, data science, machine learning en artificiële intelligentie.

Innovatieve technieken zoals microsimulaties werden onder meer gebruikt in de nieuwe editie van de driejaarlijkse Vlaamse gemeentelijke demografische vooruitzichten die in mei 2024 werd gepubliceerd.

In 2024 liepen binnen de VSA ook 5 datascience-projecten over uiteenlopende thema's zoals de labelling van statistiekvragen binnengekomen via het algemeen nummer 1700, het analyseren van parlementaire vragen, het classificeren van ondernemingen aan de hand van NACE-codes, het gebruik van gegevens over informele logies voor Toerisme Vlaanderen en het gebruik van Strava-data voor Sport Vlaanderen.

In 2024 werden door de VSA 6 masterstudenten begeleid bij hun stage of opmaak van hun masterthesis. Een aantal studenten werkte mee aan de hierboven genoemde datascience-projecten in het kader van de samenwerkingsovereenkomst 'Data Science for Official Statistics' met de KU Leuven afgesloten eind 2020.. De andere studenten deden onderzoek op demografische gegevens over immigraties, het effect van corona op vruchtbaarheid en het meten van vruchtbaarheid.

De medewerkers van de VSA gaven in 2024 ook verschillende presentaties en gastlessen op academische cursussen en conferenties, onder andere in het kader van de European Master in Official Statistics (EMOS) gecoördineerd door de KU Leuven.

3.4. Ontsluiting VSA-producten

De VSA wil haar data en statistieken zo open en toegankelijk mogelijk ontsluiten op de website van het netwerk Statistiek Vlaanderen, afgestemd op de noden van de verschillende gebruikersgroepen.

Dat gebeurt in de eerste plaats via publicatie van de openbare statistieken van de VSA zelf in de vorm van cijferpagina's op de netwerkwebsite van Statistiek Vlaanderen. Die cijferpagina's werden in de loop van 2024 doorlopend geactualiseerd.

Daarnaast publiceert de VSA ook rapporten met diepgaandere analyses op de netwerkwebsite. In 2024 werden 4 rapporten gepubliceerd over volgende topics: de economische impact van toerisme (TSA), Regionale economische vooruitzichten (Hermreg), de index van de digitale economie en maatschappij (DESI) en gendergerelateerd geweld (in samenwerking met de partners van het Interfederaal Instituut voor de Statistiek). De rapporten werden in 2024 130 tot 270 keer aangeklikt.

Tegelijk is de VSA op de netwerkwebsite ook verantwoordelijk voor 5 interactieve cijferapplicaties met data van openbare statistieken van de VSA zelf. Deze cijferapplicaties (PowerBI's) zijn gericht op de meer gespecialiseerde gebruiker, en bevatten data over volgende topics: de structuur van de bevolking, de structuur van de private huishoudens, bevolkingsvooruitzichten voor personen, bevolkingsvooruitzichten voor huishoudens en energiearmoede.

Voor de meer gespecialiseerde gebruiker stelt de VSA via de netwerkwebsite ten slotte ook bestanden beschikbaar met meer gedetailleerde informatie over de SV-bevraging:

- PUF-bestanden: de gedetailleerde gegevens van de SV-bevraging kunnen door iedereen worden geraadpleegd via 'Public use files' (PUF-bestanden) voor publiek gebruik. De informatie in die bestanden werd sterk gereduceerd om identificatie van personen uit te sluiten. In 2024 werd het PUF-bestand van de SV-bevraging 50 keer gedownload.
- SUF-bestanden: overheidsdiensten en erkende onderzoeksinstituten die nog gedetailleerdere informatie (microdata) willen gebruiken voor statistisch, beleidsvoorbereidend en wetenschappelijk onderzoek, kunnen gebruik maken van 'Scientific use files' (SUF-bestanden). Dit type bestanden bevat meer informatie dan de PUF-bestanden. Alhoewel identificatie van personen zo goed als onmogelijk is, worden deze SUF-bestanden beschouwd als persoonsgegevens en kunnen zij enkel ter beschikking gesteld worden na het afsluiten van een protocol. In 2024 heeft de VSA 2 van dergelijke aanvragen ontvangen en verwerkt.

Groei van het aantal private huishoudens

— Huidverkleuring — Huidverduistering

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever

Jo Noppe

Bezoekadres: Simon Bolivarlaan 17, 1000 Brussel

Concept & grafische vormgeving

Guy De Smet

Foto's

Tina Vander Molen

VLAAMSE
STATISTISCHE
AUTORITEIT

